

Berlińska wystawa Instytutu Pileckiego Wydarzeniem Historycznym Roku 2019

Międzynarodowa ekspozycja „Ochotnik. Witold Pilecki i jego misja w Auschwitz”, prezentowana w berlińskim oddziale Instytutu Pileckiego zwyciężyła w 13. edycji plebiscytu Wydarzenie Historyczne Roku 2019 w kategorii „wystawa”. Konkurs organizowany jest przez Muzeum Historii Polski we współpracy z portalem historia.org.pl oraz Muzeum Łazienki Królewskie. Instytut Pileckiego był nominowany w dwóch kategoriach. W finałowej piątce nominowanych w kategorii „wydarzenie” znalazł się również instytutowy projekt Zawołani po imieniu – upamiętnienia Polaków zamordowanych za pomaganie Żydom podczas okupacji niemieckiej. Zwycięzców wybrali internauci w drodze ogólnodostępnego głosowania.

Nagrodzona tytułem „Wydarzenie Historyczne Roku 2019” międzynarodowa ekspozycja *Ochotnik. Witold Pilecki i jego misja w Auschwitz* została przygotowana na otwarcie oddziału Instytutu Pileckiego w Berlinie. Jej scenariusz powstał w oparciu o bestsellerową książkę Jacka Fairweather’a – *The Volunteer* – opisującą losy Witolda Pileckiego i jego działalność w Auschwitz. – *Nasza wystawa opowiada historię, która jest naprawdę nieznaną w zachodnich społeczeństwach, jest nieobecna w kulturze pamięci Zachodniej Europy* – mówi Hanna Radziejowska, kierownik Instytutu Pileckiego w Berlinie, a zarazem jeden z kuratorów wystawy. – *To dla nas wielkie wyzwanie: sprawić, żeby polskie doświadczenie, ta niezwykła historia o wielkim bohaterze stała się nie tylko czytelna, nie tylko znana, ale żeby została przyjęta*

jako wzór, jako odniesienie. Witold Pilecki jest bohaterem Polski, ale jest też bohaterem Europy i świata, a także, jak mówi Jack Fairweather: jest to jeden z największych bohaterów II wojny światowej – dodaje Hanna Radziejowska.

Wystawa, której konsultantami byli uznani w świecie specjaliści: prof. Jochen Boehler i dr Piotr Setkiewicz, a kuratorami: Hanna Radziejowska i Jack Fairweather, pokazuje wywiadowczą misję Pileckiego w Auschwitz na tle działalności polskiego państwa podziemnego i Rządu RP na emigracji w Londynie, które konsekwentnie informowały wolny świat o dokonywanych na ziemiach polskich przez niemieckiego okupanta zbrodniach, w szczególności o Holokauście.

Na powierzchni 600 mkw., wygospodarowanych w berlińskim oddziale Instytutu Pileckiego, znajdują się unikatowe obiekty pochodzące m.in. z Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau i innych muzeów polskich i zagranicznych. Po raz pierwszy można tu m.in. zobaczyć klucz, którym posłużyli się Witold Pilecki i jego towarzysze podczas słynnej ucieczki z obozu. Ekspozycja obejmuje liczne, nieznane dotąd materiały archiwalne dotyczące zarówno samego Auschwitz, jak i zeznania świadków komunistycznych zbrodni. Poprzez bogate materiały filmowe wystawa stara się dotknąć także problemu obu totalitaryzmów, komunistycznego i nazistowskiego.

– Nagroda jest wielkim zaszczytem i radością dla całego naszego zespołu – podkreśla Hanna Radziejowska. *– Cieszy nas, ze zostaliśmy docenieni i zauważeni przez internautów, bo to oni dokonali ostatecznego wyboru. Dla mnie najważniejszym wyzwaniem i misją*

naszej placówki jest dotarcie do niemieckich odbiorców, szkół, niemieckich środowisk badawczych i naukowych, aby wspólnie przepracowywać, dyskutować, badać historię XX. wieku ze szczególnym uwzględnieniem II wojny światowej, i w tym kontekście opowiadać o nieznannej w Niemczech historii – podsumowuje kierowniczka Instytutu Pileckiego w Berlinie.

Więcej o wystawie: <https://instytutpileckiego.pl/pl/wystawy/ochotnik-witold-pilecki-i-jego-misja-w-auschwitz-wystawa>

Nominacja w kategorii „wydarzenie”

Instytut Pileckiego był także nominowany w kategorii „wydarzenie”: w piątce finalistów znalazł się projekt *Zawołani po imieniu* – upamiętnienia Polaków zamordowanych za pomoc Żydom.

Projekt zainaugurowany 24 marca 2019 roku w Sadownem, poświęcony jest badaniu i upamiętnianiu historii Polaków zamordowanych za niesienie pomocy Żydom w czasie okupacji niemieckiej. Nazwa projektu nawiązuje do wiersza Zbigniewa Herberta *Pan Cogito o potrzebie ścisłości* wzywającego do precyzyjnego policzenia i „nazwania po imieniu” ofiar „walki z władzą nieludzką”. Materialnym symbolem upamiętnienia są tablice z inskrypcją w języku polskim i angielskim, umieszczone na kamieniach. Jest to trwały element w krajobrazie, upamiętniający bohaterów minionych wydarzeń. Dlatego ważną częścią projektu jest współpraca z samorządem terytorialnym i przedstawicielami miejscowej społeczności. W ramach projektu Instytut skupia się także na ocalałych Rodzinach osób upamiętnianych,

zbierając ich świadectwa i integrując ich środowisko, bowiem to właśnie osierocone Rodziny, obok osób zamordowanych, zapłaciły najwyższą cenę za chrześcijański odruch niesienia pomocy bliźnim.

Do tej pory udało się uhonorować 30 zamordowanych osób, które razem z rodzinami udzielały pomocy kilkudziesięciu osobom pochodzenia żydowskiego w 12 miejscowościach na terenie województw: mazowieckiego, podlaskiego i śląskiego.

Więcej o projekcie *Zawołani po imieniu*:

<https://instytutpileckiego.pl/pl/wydarzenia/zawolani-po-imieniu>